

Допомога по частковому безробіттю

Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю» від 21.06.2022 № 702 (далі - Порядок), прийнята на виконання Закону України від 21.04.2022 № 2220-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування сфер зайнятості та загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття під час дії воєнного стану» (далі - Закон) в частині надання допомоги по частковому безробіттю.

Що таке допомога по частковому безробіттю?

Допомога по частковому безробіттю (далі - допомога) - вид державної підтримки застрахованих осіб (працівників та фізичних осіб - підприємців) у разі втрати ними частини заробітної плати (доходу) у зв'язку із зупиненням (скороченням) **виробництва продукції** (виконання робіт, надання послуг) з причин економічного, технологічного характеру, виникнення надзвичайної ситуації, введення надзвичайного або воєнного стану, встановлення карантину.

Джерелами фінансування допомоги є кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством.

Фінансування допомоги по частковому безробіттю здійснюється в межах кошторисних призначень на поточний рік.

***Зверніть увагу:** Зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) має бути лише тимчасовим і виключно з причин економічного, технологічного характеру, виникнення надзвичайної ситуації, введення надзвичайного або воєнного стану, встановлення карантину, та призвело до часткового скорочення тривалості робочого часу його працівників, та втрати ними частини заробітної плати (доходу).*

Хто може отримати дорогу по частковому безробіттю?

Застраховані особи (працівники та ФОП) у разі втрати ними частини заробітної плати через зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) з причин економічного, технологічного характеру, виникнення надзвичайної ситуації, введення надзвичайного або воєнного стану.

Всі працівники підприємств ГМК мають право на отримання такої допомоги за умови відповідності критеріям її надання, а саме:

- зупинення (скороченням) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) охопило не менш як 20 відсотків чисельності працівників роботодавця, в яких рівень скорочення тривалості робочого часу та заробітної плати становить 30 і більше відсотків на місяць;

- відсутність у роботодавця заборгованості із виплати заробітної плати, сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування протягом шести місяців, що передують місяцю зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг);

- сплата роботодавцем за кожного працівника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування протягом останніх шести місяців, що передують місяцю, в якому почалося зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг), а в

разі, коли протягом останніх шести місяців до звернення про надання допомоги по частковому безробіттю законодавством надано право окремим роботодавцям не сплачувати єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, застосовуються попередні 180 календарних днів до такого періоду.

Виплата працівникам допомоги здійснюється роботодавцем, з яким оформлено трудові відносини, зокрема на умовах строкового або безстрокового трудового договору (контракту), крім осіб, які працюють у роботодавця за сумісництвом.

Допомога не надається коли:

- працівник відмовився від працевлаштування (тимчасового переведення) на підходящу роботу в роботодавця з повним робочим днем (тижнем) або працює в роботодавця за сумісництвом, або проходить альтернативну (невійськову) службу;

- роботодавець перебуває у процесі припинення юридичної особи, визнаний (визнана) в установленому порядку банкрутом або стосовно нього (неї) порушено справу про банкрутство, перебуває у процесі санації;

- роботодавець є органом державної влади, органом місцевого самоврядування або закладом, установою, організацією, що утворені зазначеними органами в установленому порядку та які повністю утримуються за рахунок державного чи місцевого бюджету.

Також виплата допомоги не здійснюється за період отримання працівником оплати простою, перебування у відпустці без збереження заробітної плати, призупинення трудових відносин. Просимо врахувати, що особливості трудових відносин працівників усіх підприємств, установ, організацій в Україні незалежно від форми власності, виду діяльності і галузевої належності, а також осіб, які працюють за трудовим договором з фізичними особами, у період дії воєнного стану визначає Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану».

Строки отримання та розмір допомоги.

Допомога виплачуватиметься не більш як 180 календарних днів сумарно протягом 36 місяців з дня зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг).

Розмір допомоги визначається за формулою та надається за кожний місяць зазначеного періоду пропорційно робочого часу працівника або фізичної особи-підприємця, яка є застрахованою особою, який скорочено. Максимальний розмір допомоги у розрахунку за одного працівника не може перевищувати 50 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом (з 1 січня 2022 року - 6500 гривень).

Звернутися за отриманням допомоги роботодавець або фізична особа — підприємець, яка є застрахованою особою, може протягом 90 календарних днів з дня зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг).

Проте, у разі коли зупинення (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) відбулося після введення воєнного стану в Україні до набрання чинності Закону роботодавець може звернутися за отриманням допомоги по частковому безробіттю протягом 90 календарних днів з дня набрання чинності цим Законом.

Рішення про надання або відмову в наданні допомоги приймається регіональним центром зайнятості протягом п'яти робочих днів з дня подання

відповідних документів та оформляється наказом.

За допомогою по частковому безробіттю не можуть звернутися суб'єкти господарювання, які вже скористалися правом на отримання такої допомоги протягом 180 днів з дня зупинення (скорочення) виробництва продукції відповідно до норми статті 47 Закону України «Про зайнятість населення», яка діяла до 21 квітня 2022 року.

Щодо контролю за використанням коштів.

Контроль за цільовим використанням коштів спрямованих роботодавцю для виплати працівникам допомоги здійснюється центром зайнятості шляхом проведення відповідної перевірки протягом періоду отримання таких виплат. Остаточна перевірка цільового використання коштів проводиться протягом 180 календарних днів після останньої виплати такої допомоги працівникам.

Разом з цим установи Державної служби зайнятості мають право залучати представників територіальних органів Держпраці до перевірок документів та відомостей, поданих заявниками, у разі виникнення сумніву щодо їх достовірності та виникнення підозри щодо нецільового використання коштів.

Щодо порядку надання допомоги по частковому безробіттю Державний центр зайнятості надає роз'яснення за посиланням: <https://www.dcz.gov.ua/novyna/dopomoga-po-chastkovomu-bezrobittyu-dlya-robotodavciv-poryadok-umovy-tryvalist>

Правовий інспектор праці
Тетяна Мосійчук